

عنوان مقاله:

بررسی تاثیر رویدادهای زمین شناسی خلیج فارس بر توزیع و پراکنش گگوی سنگلاخ بلانفورد (*Pristurus rupestris*) با استفاده از ژن میتوکندریایی ۱۲S

محل انتشار:

مجله زیست شناسی جانوری تجربی، دوره 6، شماره 3 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسندگان:

فراهم احمدزاده - استادیار، پژوهشکده علوم محیطی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران

آفرین شهریاری - دانشجوی سابق کارشناسی ارشد، دانشگاه شهید بهشتی، تهران

حسین مصطفوی - استادیار، دانشگاه شهید بهشتی، تهران

خلاصه مقاله:

خانواده Sphaerodactylidae گکوهایی هستند که در امریکای شمالی و جنوبی، کارائیب، جنوب اروپا، شمال افریقا، خاورمیانه و آسیای مرکزی توزیع شده‌اند. گکوهای خانواده Sphaerodactylidae جنس *Pristurus* شامل ۲۳ تا ۲۶ گونه می‌باشند. گگوی سنگلاخ بلانفورد *Pristurus rupestris* یکی از کوچک‌ترین گونه‌هاست که در شرق عربستان و جنوب ایران پراکنده شده است. در این مطالعه منشا و نحوه گسترش این گونه در ایران و جزایری که حضور این گکو در آن جا تایید شده است، بررسی گردید. همچنین تاثیرات نوسان‌های آب و هوایی بر روی پراکنش این گونه در طی دوره‌های زمین‌شناسی با استفاده از نشانگر میتوکندریایی (۱۲S) مورد مطالعه قرار گرفت. از این رو ۱۰ نمونه از محدوده پراکنش این گونه در ایران جمع آوری و به همراه نمونه‌های موجود در بانک ژن مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان دادند که نمونه‌های ایران متعلق به کلاد شرق (*P. rupestris*) هستند. همچنین نمونه‌های متعلق به جزایر ایرانی خلیج فارس به جز جزیره خارک تفاوت چندانی با سرزمین اصلی نشان ندادند. شبکه هاپلوتایپی نشان داد که نمونه‌های ایران به همراه نمونه‌های عمان در یک هاپلوگروپ قرار گرفته و هاپلوتایپ مرکزی نیز مربوط به عمان می‌باشد. از این رو احتمال می‌رود که نمونه‌های ایران در طی دوره پلیستوسن از جمعیت سواحل عربی مشتق شده‌اند و در زمان خشک بودن خلیج فارس به ایران رسیده‌اند. با توجه به اینکه موانع ژئومورفولوژیکی بر روی گگوی پراکنش خزندگان تاثیر مستقیم می‌گذارند آن‌ها می‌توانند شاخص خوبی برای بررسی الگوهای جغرافیای تبارشناختی باشند.

کلمات کلیدی:

گگوی سنگلاخ بلانفورد *Pristurus rupestris*، ژن میتوکندریایی ۱۲S، جغرافیای تبارشناسی، خلیج فارس

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1851849>

